

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ. Δ/ση : Λεωχάρους 2
Ταχ. Κώδικας : 105 62 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες : Ε. Πρεβεζάνου
Τηλέφωνο : 210 3224997
FAX : 210 3235135
e-mail : e.prevezanou@minfin.gr

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ: Βουλευτή κ. Α. Μείκόπουλο
(Δια της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Σχετικά με την υπ' αριθμ. πρωτ. 2558/10.12.2020 ερώτηση.

Σε απάντηση της υπ' αριθμ. πρωτ. 2558/10.12.2020 ερώτησης, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Α. Μείκόπουλος σας γνωρίζουμε ότι :

Α. Το Ελληνικό Δημόσιο σε συνεργασία με όλους τους συναρμόδιους φορείς λαμβάνει το τελευταίο διάστημα τα κατάλληλα μέτρα για την ενίσχυση των επιχειρήσεων εν μέσω της κατάστασης που αντιμετωπίζουμε.

Στο πλαίσιο αυτό έχουν θεσπιστεί νομοθετικές διατάξεις οι οποίες στόχο έχουν τη στήριξη των επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα, έχει ήδη ψηφιστεί ο ν.4701/2020 (Α'128) «Πλαίσιο χορήγησης μικροχρηματοδοτήσεων, ρυθμίσεις χρηματοπιστωτικού τομέα και άλλες διατάξεις» με τον οποίο παρέχεται η δυνατότητα χορήγησης πίστωσης έως 25.000 ευρώ, σε πολύ μικρές επιχειρήσεις, σε φυσικά πρόσωπα για τη σύσταση πολύ μικρών επιχειρήσεων, σε φυσικά πρόσωπα που ασκούν ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα, σε άτομα που θέλουν να εκπαιδευτούν ώστε να μπουν στην αγορά εργασίας και σε άτομα τα οποία ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.

Β. Η Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων, αρμόδια για τον έλεγχο της συμβατότητας μέτρων που λαμβάνονται από τα καθ' ύλη αρμόδια Υπουργεία, με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων του ενωσιακού δικαίου, μερίμνησε για την κοινοποίηση προς την ΕΕ, των ακόλουθων καθεστώτων, αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών:

Το καθεστώς της επιστρεπτέας προκαταβολής το οποίο εγκρίθηκε με την με αριθ. C (2020) 2281/7.4.2020 (SA 56815) απόφαση της ΕΕ και των τροποποιήσεων του πρώτου κύκλου και του δεύτερου κύκλου τα οποία εγκρίθηκαν με την με αριθ. C (2020) 5404/31.07.2020 (SA 58047) όμοια, ενώ με την αριθμ. C (2020) 8571 final/ 27.11.20 απόφαση εγκρίθηκε ο τρίτος κύκλος του μέτρου και με την αριθμ. C (2020) 9583 final /21.12.20 εγκρίθηκε ο τέταρτος κύκλος. Σκοπός του μέτρου είναι η ενίσχυση επιχειρήσεων ανεξαρτήτως κλάδου, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ, που έχουν πληγεί λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού Covid-19 (επιμέρους διαστήματα ανά κύκλο), κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στις οικείες υπουργικές αποφάσεις. Το μέτρο συνίσταται στην παροχή ενίσχυσης συγκεκριμένου ύψους, το οποίο, πληρουμένων συγκεκριμένων προϋποθέσεων, επιστρέφεται εν μέρει στο κράτος.

Πρόσφατα ολοκληρώθηκε ο τέταρτος κύκλος της επιστρεπτέας προκαταβολής, με διευρυμένο πεδίο δικαιούχων στον οποίο συμμετείχαν περίπου 446.000 επιχειρήσεις και μέσω του οποίου διοχετεύθηκαν στις επιχειρήσεις ποσό που ξεπερνά τα 2,16 δισ. ευρώ. Συνολικά, μέσω των τεσσάρων κύκλων της επιστρεπτέας προκαταβολής, θα έχουν καταβληθεί πάνω από 5,5 δισ. ευρώ

ως το τέλος του έτους. Το Υπουργείο Οικονομικών ενεργοποιεί τον πέμπτο κύκλο της επιστρεπτέας προκαταβολής, με διττό στόχο τόσο τη στήριξη των επιχειρήσεων όσο και των εργαζομένων.

- Το καθεστώς αποζημίωσης ειδικού σκοπού σε αυτοαπασχολούμενους, ιδιοκτήτες ατομικών επιχειρήσεων, συμπλοιοκτησίες, κοινωνίες αστικού ή κληρονομικού δικαίου κερδοσκοπικού χαρακτήρα με εξαίρεση τις κοινωνίες κληρονόμων εταίρων Ε.Π.Ε, καθώς και επιχειρήσεις με τη μορφή ομόρρυθμων, ετερόρρυθμων, περιορισμένης ευθύνης εταιρειών και ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών (ΙΚΕ), εκτός των ανωνύμων εταιρειών, οι οποίες δεν απασχολούν εργαζόμενους ή απασχολούν μέχρι και είκοσι (20) εργαζόμενους (ήτοι σε υποσύνολο των ΜΜΕ) και οι οποίοι πληρούν τις τιθέμενες στις σχετικές ΚΥΑ προϋποθέσεις Έχουν ήδη ολοκληρωθεί τρεις κύκλοι· στην παρούσα φάση είναι σε εξέλιξη ο τέταρτος και ενδέχεται να ακολουθήσουν και επόμενοι (σχετικές οι εγκριτικές αποφάσεις της ΕΕ με αριθ. C (2020) 3189 final/11.5.2020 και C (2020) 5376/30.7.2020, C (2020) 7451/22.10.20) Ο συνολικός προϋπολογισμός του μέτρου θα ανέλθει κατ' εκτίμηση σε 550.000.000 €.

- Το καθεστώς συνεισφοράς του Δημοσίου για την αποπληρωμή δανείων πληγέντων δανειοληπτών λόγω της νόσου Covid-19 – Πρόγραμμα Γέφυρα (ν. 4714/20 – ΦΕΚ Β 148). Με το εν λόγω καθεστώς οφειλέτες, εγγυητές ή συνοφειλέτες πάσης φύσεως δανείων (στεγαστικών, καταναλωτικών, επιχειρηματικών) που εξασφαλίζονται με την πρώτη κατοικία τους, εφόσον έχουν πληγεί από την πανδημία του Covid-19 και πληρούν τα εισοδηματικά κριτήρια και λοιπές προϋποθέσεις του ν. 4714/20, μπορούν, εφόσον υπέβαλαν σχετική αίτηση, να ωφεληθούν από τη συνεισφορά του Δημοσίου επί των ως άνω δανειακών οφειλών τους για διάστημα 9 μηνών, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον ως άνω νόμο. Το καθεστώς αυτό εγκρίθηκε με την αριθμ. C (2020) 7981 final/12.11.20.

Γ. Επιπλέον, έχουν ληφθεί τα κάτωθι φορολογικά μέτρα:

1. Με την **Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (Π.Ν.Π.) ΦΕΚ Α' 55/11-3-2020** με θέμα «*Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του*», η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76), θεσμοθετήθηκαν μέτρα στήριξης της οικονομίας της χώρας. Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 της εν λόγω Π.Ν.Π. αναστέλλεται η καταβολή Φ.Π.Α. και η είσπραξη βεβαιωμένων οφειλών και παρατείνεται η προθεσμία καταβολής δόσεων στη Φορολογική Διοίκηση υπό συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις.

2. Στη συνέχεια με το άρθρο πρώτο της **Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Π.Ν.Π.) ΦΕΚ Α' 68/20-3-2020** με θέμα «*Κατεπείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, τη στήριξη της κοινωνίας και της επιχειρηματικότητας και τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της αγοράς και της δημόσιας διοίκησης*», η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), μειώνεται σε έξι τοις εκατό (6%) ο συντελεστής Φ.Π.Α. για ειδη ατομικής υγιεινής και προστασίας. Επιπλέον, με το άρθρο τρίτο επιταχύνονται οι διαδικασίες επιστροφής φόρου εισοδήματος και Φ.Π.Α. εφόσον το συνολικό ποσό ανέρχεται μέχρι του ύψους των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, ανά φορολογία και ανά δικαιούχο. Επιπροσθέτως, με το άρθρο πέμπτο επεκτείνεται η αναστολή είσπραξης οφειλών σε μισθωτούς και φυσικά πρόσωπα που εκμισθώνουν ακίνητα σε πληγείσες επιχειρήσεις υπό συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις.

3. Περαιτέρω, με το άρθρο πρώτο της **Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Π.Ν.Π.) ΦΕΚ Α' 75/30-3-2020** με θέμα «*Μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις*», η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), δίνεται έκπτωση 25% για εμπρόθεσμα καταβαλλόμενες δόσεις βεβαιωμένων στη Φορολογική Διοίκηση οφειλών επιχειρήσεων και φυσικών προσώπων υπό συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις (άρθρο πρώτο), ενώ με το άρθρο έκτο παρατείνονται ή αναστέλλονται οι προθεσμίες του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013), όπως οι προθεσμίες για την άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής και κοινοποίησης πράξεων προσωρινού διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή προστίμου και οριστικών πράξεων διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή προστίμου. Επιπροσθέτως, με το άρθρο τρίτο παρέχεται κρατική ενίσχυση με τη μορφή της «επιστρεπτέας προκαταβολής» στις πληγείσες επιχειρήσεις.

4. Με το άρθρο δεύτερο της **Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Π.Ν.Π.) ΦΕΚ Α' 84/13-4-2020** με θέμα «*Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις*», η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104), δίνεται η δυνατότητα τροποποίησης του κύριου ενεργού Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) των επιχειρήσεων υπό συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις. Επιπλέον, με το άρθρο τρίτο παρέχεται το ευεργέτημα του συμψηφισμού ποσού ίσου με το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) επί της

καταβληθείσας οφειλής που αντιστοιχεί στην απόδοση του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) με άλλες οφειλές ή δόσεις ρυθμίσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής στη Φορολογική Διοίκηση υπό συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις.

5. Με την **Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (Π.Ν.Π.) ΦΕΚ Α' 90/1-5-2020** με θέμα «*Περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα*», η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4690/2020 (Α' 104), συμπληρώθηκε η ρύθμιση σχετικά με την έκπτωση 25% για δόσεις βεβαιωμένων οφειλών επιχειρήσεων και φυσικών προσώπων (άρθρο δεύτερο), δίνεται πίστωση καταβολής φορολογικών και λοιπών επιβαρύνσεων σε ενεργειακά προϊόντα (άρθρο τέταρτο), στηρίζονται οι επιχειρήσεις με αντικείμενο νοσοκομειακές δραστηριότητες (άρθρο πέμπτο), παρατείνεται η χρονική περίοδος διάθεσης πετρελαίου θέρμανσης με μειωμένο συντελεστή Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (άρθρο έβδομο) και δίνεται η δυνατότητα παράτασης της προθεσμίας καταβολής δόσεων, καθώς και αναστολής είσπραξης οφειλών για τις επιχειρήσεις τυχερών παιγνίων (άρθρο όγδοο).

6. Με το **ν. 4690/2020 (Α' 104/30-5-2020)**, όπως ισχύει:

I) Επεκτείνεται το ευεργέτημα της έκπτωσης ποσοστού 25% σε εμπρόθεσμα καταβαλλόμενες δόσεις βεβαιωμένων οφειλών και για το μήνα Μάιο 2020 (άρθρο 3).

II) Επεκτείνεται η μείωση μισθώματος επαγγελματικών μισθώσεων, μισθώσεων κύριας κατοικίας, μισθώσεων εξαρτημένων μελών - φοιτητών και μισθώσεων ναυτικών (άρθρα 4 και 15).

III) Παρατείνεται η προθεσμία ληξιπρόθεσμου για αναδρομικώς εισπραχθείσες αποδοχές (άρθρο 5).

IV) Δίνεται παράταση στις προθεσμίες καταβολής φορολογικών επιβαρύνσεων που αναλογούν σε προϊόντα καφέ (άρθρο 6).

V) Μειώνονται οι συντελεστές Φ.Π.Α. από την 1^η Ιουνίου 2020 έως και την 31^η Οκτωβρίου 2020 για συγκεκριμένα αγαθά και υπηρεσίες (άρθρο 11). Ειδικότερα, στα μη αλκοολούχα ποτά και στα αεριούχα νερά, στα εισιτήρια κινηματογράφων, καθώς και στις υπηρεσίες μεταφοράς προσώπων και των αποσκευών τους ο συντελεστής Φ.Π.Α. ορίζεται σε δεκατρία τοις εκατό (13%). Επίσης, διευρύνεται η εφαρμογή του μειωμένου συντελεστή Φ.Π.Α. που ισχύει για τις υπηρεσίες εστίασης και στις καταναλώσεις των μη αλκοολούχων ποτών, χυμών και ροφημάτων.

VI) Καθορίζονται τα μέτρα στήριξης των εκμισθωτών στους οποίους καταβλήθηκε μειωμένο μίσθωμα σε ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) βάσει νόμου στο πλαίσιο αντιμετώπισης των επιπτώσεων του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνονται οι προθεσμίες καταβολής των βεβαιωμένων οφειλών τους, καθώς και δόσεων ρυθμίσεων/διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής, αναστέλλεται η είσπραξη ληξιπρόθεσμων οφειλών και συμψηφίζεται το 25% των εμπρόθεσμα καταβαλλόμενων οφειλών με άλλες βεβαιωμένες οφειλές (άρθρα 13 και 14).

VII) Δίνεται η δυνατότητα δωρεάν διάθεσης αιθυλικής αλκοόλης προς το Υπουργείο Υγείας από νόμιμους κατόχους και από τα αζήτητα αποθέματα της Α.Α.Δ.Ε. για χρήση από νοσοκομεία, θεραπευτήρια και λοιπά ιδρύματα του Δημοσίου για ιατρικούς σκοπούς ή για την παρασκευή αντισηπτικών (άρθρο 17). Η δωρεάν διάθεση απαλλάσσεται από τυχόν οφειλόμενες φορολογικές και λοιπές επιβαρύνσεις. Επιπλέον, οι εργασίες (φασόν) παρασκευής αντισηπτικών ειδών από τις βιομηχανικές και βιοτεχνικές επιχειρήσεις για λογαριασμό του Υπουργείου Υγείας απαλλάσσονται από τον Φ.Π.Α., με δικαίωμα έκπτωσης του Φ.Π.Α. των δαπανών της επιχείρησης.

7. Με το **ν. 4701/2020 (Α' 128/30-6-2020)**:

Ρυθμίζεται νομοθετικά το πρόβλημα με τις αποδοχές που εισπράχθηκαν αναδρομικά εντός του έτους 2013 (άρθρο 30) και επεκτείνεται: α) η μείωση του ΕΝ.Φ.Ι.Α. και για το έτος 2020 (άρθρο 35) και β) το ευεργέτημα της έκπτωσης ποσοστού 25% σε εμπρόθεσμα καταβαλλόμενες δόσεις βεβαιωμένων οφειλών μηνός Ιουνίου 2020 (άρθρο 36).

8. Με το **ν. 4706/2020 (Α' 136/17.07.2020)** παρέχεται η δυνατότητα καταβολής: α) του φόρου εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων φορολογικού έτους 2019 σε οκτώ (8) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, β) του ΕΝ.Φ.Ι.Α. σε έξι (6) ισόποσες μηνιαίες δόσεις και γ) προβλέπεται έκπτωση δύο τοις εκατό (2%) στο συνολικό ποσό του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων, σε περίπτωση εφάπαξ καταβολής του.

9. Με το **ν. 4714/2020 (Α' 148/31-7-2020)** θεσμοθετείται: α) η αναστολή για το φορολογικό έτος 2019 της υποχρέωσης καταβολής τέλους επιτηδεύματος για τους αγρότες κανονικού καθεστώτος Φ.Π.Α., καθώς και για τους αλιείς, β) η απαλλαγή της δωρεάν διάθεσης μετοχών και των διατακτικών εσωτερικού τουρισμού, υπό όρους, από τη φορολογία εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις και γ) η μείωση της προκαταβολής φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2019 ανάλογα με το ποσοστό μείωσης του κύκλου εργασιών που δηλώνεται για σκοπούς Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) του πρώτου εξαμήνου του 2020 έναντι του πρώτου εξαμήνου του 2019 ή ακόμα και ο μηδενισμός της σε συγκεκριμένες περιπτώσεις και δ) η παράταση της προθεσμίας

υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2019 των φυσικών προσώπων του άρθρου 3 του ν. 4172/2013 (Α'167) και των νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων του άρθρου 45 του ίδιου νόμου, των οποίων το φορολογικό έτος λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2019, μέχρι την 28^η Αυγούστου 2020 και η οποία παρατάθηκε, με την Α 1196/2020 (Β'3581) Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών μέχρι την 31^η Αυγούστου 2020 και ώρα 15:00.

10. Με το ν. 4722/2020 (Α'177/15-9-2020): α) επεκτείνεται εκ νέου η μείωση μισθώματος επαγγελματικών μισθώσεων, μισθώσεων κύριας κατοικίας, μισθώσεων εξαρτημένων μελών - φοιτητών και μισθώσεων ναυτικών (άρθρο 3), β) παρέχεται η δυνατότητα προαιρετικής μείωσης μισθώματος επαγγελματικών μισθώσεων, μισθώσεων κύριας κατοικίας, μισθώσεων εξαρτημένων μελών - φοιτητών και μισθώσεων ναυτικών από το μήνα Σεπτέμβριο 2020 και το αργότερο έως και το μήνα Δεκέμβριο 2020 (άρθρο 4) και γ) ρυθμίζεται το νομοθετικό πλαίσιο των μέτρων στήριξης των εκμισθωτών από τη μη είσπραξη μισθωμάτων κατ' επιταγή νόμου στο πλαίσιο αντιμετώπισης των επιπτώσεων του κορωνοϊού COVID-19, ώστε να καταλαμβάνει και τις περιπτώσεις της προαιρετικής μείωσης του μισθώματος (άρθρο 5).

11. Με το ν. 4728/2020 (Α' 186/29-9-2020): α) επεκτείνεται η χρονική διάρκεια της μείωσης των συντελεστών Φόρου Προστιθέμενης Αξίας συγκεκριμένων αγαθών και υπηρεσιών μέχρι την 30^η Απριλίου 2021 (άρθρο 10). Η αρχική πρόβλεψη ήταν οι μειωμένοι συντελεστές να ισχύουν μέχρι την 31^η Οκτωβρίου 2020 {σχ. παραπάνω σημείο 6 ν. 4690/2020 (Α' 104)}. β) Η διαφημιστική δαπάνη κατά τα φορολογικά έτη 2020 και 2021 εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων προσαυξημένη κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%) για το φορολογικό έτος 2020 και κατά εξήντα τοις εκατό (60%) για το φορολογικό έτος 2021, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις (άρθρο 11).

12. Με το ν. 4738/2020 (Α' 207/27-10-2020) θεσμοθετούνται, μεταξύ άλλων, τα παρακάτω:

α) Η ρύθμιση οφειλών για τις οποίες έχει χορηγηθεί παράταση προθεσμιών καταβολής ή και αναστολή είσπραξης στο πλαίσιο της αντιμετώπισης των επιπτώσεων του κορωνοϊού COVID-19 (άρθρο 289).

β) Η παράταση καταβολής δόσεων ρυθμίσεων για τους πληγέντες από την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19 (άρθρο 290).

γ) Η επανένταξη πληγέντων από την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19 στις ρυθμίσεις των άρθρων 1-17 του ν. 4321/2015 των άρθρων 98-109 του ν. 4611/2019 και του ν. 4469/2017 (άρθρο 291).

δ) Η παροχή δεύτερης ευκαιρίας για απολεσθείσες φορολογικές ρυθμίσεις (άρθρο 292).

ε) Οι ρυθμίσεις οφειλών που προέρχονται από επιχειρηματικά δάνεια και δάνεια φυσικών προσώπων, με εκδοθείσες έως το 2012 υπουργικές αποφάσεις παροχής εγγύησης της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας ή του Ταμείου Εγγυοδοσίας μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων (ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ) και λοιπές συνοδευτικές διατάξεις για την εφαρμογή τους (άρθρο 293).

στ) Η παράταση αναστολής καταβολής ΦΠΑ για πληγείσες επιχειρήσεις που είχαν συναλλαγές με την εταιρεία «Thomas Cook Group PLC» (άρθρο 295).

ζ) Η απαλλαγή, για το φορολογικό έτος 2020, της επιβολής ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης στα εισοδήματα του άρθρου 43Α ΚΦΕ με εξαίρεση τα εισοδήματα από μισθωτή εργασία και συντάξεις. Επίσης, η απαλλαγή, για το φορολογικό έτος 2021, της επιβολής ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013, στα εισοδήματα που αποκτώνται από μισθωτή εργασία στον ιδιωτικό τομέα (άρθρο 298).

η) Η αναστολή εφαρμογής διάταξης στη φορολογία δωρεών (άρθρο 300).

13. Με το ν. 4753/2020 (Α' 227/18-11-2020), θεσμοθετούνται:

α) Επέκταση της μείωσης μισθώματος επαγγελματικών μισθώσεων, μισθώσεων κύριας κατοικίας, μισθώσεων εξαρτημένων μελών-φοιτητών και μισθώσεων ναυτικών (άρθρο 33).

β) Καταβολή του ημίσεος της μείωσης των μισθωμάτων στους εκμισθωτές που εισπράττουν μειωμένο μίσθωμα κατά 40% (άρθρο 34).

γ) Ρυθμίσεις για μισθώσεις τουριστικών καταλυμάτων που αφορούν αποκλειστικά την προσωρινή διαμονή φυσικών προσώπων στο πλαίσιο αντιμετώπισης του κινδύνου μετάδοσης του COVID-19 (άρθρο 36).

δ) Τροποποίηση προθεσμίας καταβολής δόσεων για τις επιχειρήσεις τυχερών παιγνίων (άρθρο 37).

ε) Παράταση εφαρμογής του μειωμένου συντελεστή Φ.Π.Α. έξι τοις εκατό (6%) σε συγκεκριμένα αγαθά που συνδέονται με την αντιμετώπιση της διασποράς του κορωνοϊού COVID - 19 (άρθρο 39).

14. Με το ν. 4758/2020 (Α' 242/4-12-2020), θεσμοθετούνται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

α) Παράταση της δυνατότητας επανένταξης υπό όρους των οφειλετών σε ρυθμίσεις τμηματικής καταβολής για βεβαιωμένες οφειλές - αντικατάσταση άρθρου 291 ν. 4738/2020 (άρθρο 53).

β) Αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο για την επιστροφή του ημίσεος ποσού της μείωσης των μισθωμάτων - αντικατάσταση του άρθρου 13 του ν. 4690/2020 (άρθρο 54).

γ) Αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο για τις ενισχύσεις που αφορούν προμήθεια θερμαντικών σωμάτων από τις επιχειρήσεις εστίασης (άρθρο 55).

δ) Προκαταβολή επιστροφής ειδικού φόρου κατανάλωσης σε επαγγελματίες αλιείς, κατοίκους μικρών και απομακρυσμένων νησιών - τροποποίηση του άρθρου 78 του ν. 2960/2001 (άρθρο 58).

ε) Παροχή πίστωσης καταβολής φορολογικών και λοιπών επιβαρύνσεων σε ενεργειακά προϊόντα (άρθρο 59).

στ) Επέκταση απαλλαγών από τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης αιθυλικής αλκοόλης - τροποποίηση του άρθρου 83 του ν. 2960/2001 (άρθρο 62).

15. Σύμφωνα με το από 7.12.2020 κοινό Δελτίο Τύπου των Υπουργείων Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων επεκτείνονται τα μέτρα οικονομικής ενίσχυσης για την αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας, για τον μήνα Δεκέμβριο 2020. Συγκεκριμένα:

- Για τις επιχειρήσεις που αναστέλλεται η λειτουργία τους με εντολή δημόσιας αρχής εντός του Δεκεμβρίου, δίνεται η δυνατότητα αναστολής πληρωμής των δόσεων ρυθμισμένων φορολογικών οφειλών, πληρωτέων τον μήνα Δεκέμβριο, και η αποπληρωμή τους μετατίθεται σε αντίστοιχες δόσεις στο τέλος της ισχύουσας ρύθμισης.
- Για τους εργαζόμενους που η σύμβαση εργασίας τους τίθεται σε αναστολή, δίνεται η δυνατότητα αναστολής πληρωμής των δόσεων ρυθμισμένων φορολογικών οφειλών που είναι πληρωτέες τον μήνα Δεκέμβριο, και η αποπληρωμή τους μετατίθεται σε αντίστοιχες δόσεις στο τέλος της ισχύουσας ρύθμισης.
- Η Επιστρεπτέα Προκαταβολή 5 θα δοθεί τον Ιανουάριο του 2021, με βάση την πτώση τζίρου Σεπτεμβρίου-Δεκεμβρίου 2020. Το 50% της ενίσχυσης δεν επιστρέφεται, υπό τον όρο διατήρησης του ίδιου επιπέδου απασχόλησης έως τέλος Ιουνίου του 2021. Δικαίωμα συμμετοχής θα έχουν όλες οι επιχειρήσεις, εφόσον πληρούν τα κριτήρια πτώσης τζίρου. Επιπλέον, δικαίωμα συμμετοχής θα έχουν και οι νέες επιχειρήσεις που άνοιξαν τους μήνες Σεπτέμβριο και Οκτώβριο. Στο ύψος της ενίσχυσης που καθορίζεται από τον μαθηματικό τύπο που θα εφαρμοστεί, θα συνυπολογίζεται ολόκληρη η περίοδος Σεπτεμβρίου-Δεκεμβρίου και θα προσαρμόζεται ανάλογα και με το ποσό που έλαβαν οι επιχειρήσεις στην Επιστρεπτέα Προκαταβολή 4. Με αυτό τον τρόπο, δίνεται η δυνατότητα σε όσους δεν πρόλαβαν να αιτηθούν στην Επιστρεπτέα Προκαταβολή 4 να λάβουν την ενίσχυση για το σύνολο του ποσού.

16. Σύμφωνα με το από 16.12.2020 Δελτίο Τύπου του Υπουργείου Οικονομικών για το λιανεμπόριο, την εστίαση, τον πολιτισμό, τον αθλητισμό, τα γυμναστήρια, τον τουρισμό, τις μεταφορές και τις επιχειρήσεις που κατά την περίοδο των εορτών παραμένουν κλειστές με κρατική εντολή, μειώνεται το ενοίκιο για τον Ιανουάριο και Φεβρουάριο κατά 80%, ανεξαρτήτως των υγειονομικών επιλογών την επόμενη περίοδο.

Το 60% του μηνιαίου συμφωνημένου μισθώματος, και όχι επί της απώλειας, θα αποζημιωθεί στους ιδιοκτήτες από τον κρατικό προϋπολογισμό, έτσι ώστε να μην έχουν περαιτέρω απώλειες από αυτές που έχουν σήμερα, ενώ οι επιχειρήσεις θα πληρώσουν μόνο το 20% του ενοικίου. Με αυτό τον τρόπο επιμερίζεται το κόστος του ενοικίου κατά 60% στο κράτος, 20% στον εκμισθωτή και 20% στην επιχείρηση.

Το μέτρο αφορά όλες τις επιχειρήσεις που παραμένουν κλειστές με κρατική εντολή μετά τις 16 Δεκεμβρίου. Συμπεριλαμβάνονται οι επιχειρήσεις του λιανεμπορίου, ανεξαρτήτως εάν λειτουργούν με το σύστημα παράδοσης εκτός ή με υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον, οι επιχειρήσεις της εστίασης, ανεξαρτήτως εάν λειτουργούν με διανομή προϊόντων ή/και παροχή προϊόντων σε πακέτο από το κατάστημα, οι επιχειρήσεις των κλάδων πολιτισμού, αθλητισμού, τα γυμναστήρια και άλλες επιχειρήσεις που παραμένουν κλειστές με κρατική εντολή. Επιπλέον, εντάσσονται οι επιχειρήσεις του τουρισμού, όπως τα ξενοδοχεία, καταλύματα και τουριστικά γραφεία και οι υπηρεσίες μεταφορών, καθώς πλήττονται ιδιαίτερα από την απαγόρευση των μετακινήσεων από νομό σε νομό.

17. Στο ν. 4764/2020 (Α'256/23.12.2020) περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, οι εξής ρυθμίσεις:

α) παρατείνεται έως 31.03.2020 η ισχύς του άρθρου 17 του ν. 4690/2020 9Α'104) ως προς τη δωρεάν διάθεση αιθυλικής αλκοόλης προς το Υπουργείο Υγείας (άρθρο 20)

β) εφαρμογή μηδενικού συντελεστή ΦΠΑ σε εμβόλια και in vitro διαγνωστικά ιατροτεχνολογικά προϊόντα για την πρόληψη και τη διάγνωση της νόσου COVID – 19 και σε συναφείς υπηρεσίες – προσθήκη παρ. 1^α στο άρθρο 21 του ν. 2859/2020 (ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ) 2020/2020 του Συμβουλίου) (άρθρο 73).

γ) αναγνώριση ως εμπρόθεσμων των καταστάσεων φορολογικών στοιχείων για διασταύρωση πληροφοριών (Μ.Υ.Φ.) έτους 2014 (άρθρο 78)

δ) Επιχορήγηση μεταφορικού κόστους εκδοτικών επιχειρήσεων που επλήγησαν από την πανδημία του κορωνοϊού COVID – 19 (άρθρο 90)

ε) ρυθμίσεις για τη δυνατότητα παράτασης υποβολή των φορολογικών και ασφαλιστικών δηλώσεων και καταστάσεων των λογιστών – φοροτεχνικών που ασθενούν από κορωνοϊό COVID – 19 και των εντολών – πελατών τους (άρθρο 93)

Επισημαίνεται ότι κατ' εξουσιοδότηση της ανωτέρω νομοθεσίας έχει εκδοθεί πληθώρα κανονιστικών πράξεων, ήτοι Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων και Υπουργικών Αποφάσεων (ΚΥΑ-ΥΑ), που ρυθμίζουν με διεξοδικό τρόπο τα θέματα που ανακύπτουν κατά περίπτωση.

Πρόσφατα με τις Α. 1254/2020 (Β' 5223) και Α. 1256/2020 (Β' 5206) Αποφάσεις του Υφυπουργού Οικονομικών, παρατείνεται η προθεσμία καταβολής της δόσης Νοεμβρίου 2020 των ρυθμισμένων στη Φορολογική Διοίκηση οφειλών των επιχειρήσεων που πλήττονται από τα μέτρα αντιμετώπισης του κορωνοϊού COVID-19, καθώς και των εργαζομένων των οποίων η σύμβαση εργασίας τελεί σε αναστολή. Επίσης, με την Α. 1255/2020 (Β' 5223) Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών παρατείνονται μέχρι και την 30.4.2021, οι προθεσμίες καταβολής των βεβαιωμένων στη Φορολογική Διοίκηση οφειλών από χρεωστικές δηλώσεις ΦΠΑ για τις επιχειρήσεις που πλήττονται και έληξαν από 1.11.2020 μέχρι και 30.11.2020. Επιπλέον, με την Α. 1266/2020 (Β' 5501) Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών παρατείνεται η προθεσμία για την εμπρόθεσμη καταβολή τελών κυκλοφορίας έτους 2021 και για τη θέση των οχημάτων σε ακινησία. Επιπρόσθετα, με την Α. 1274/2020 (Β' 5577) Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών προσδιορίζονται οι πληττόμενες επιχειρήσεις για την υποχρεωτική απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής του 40% του συνολικού μισθώματος για το μήνα Δεκέμβριο 2020.

Τελευταία, με την Α. 1279/2020 (Β' 5638) Απόφαση Υφυπουργού Οικονομικών

Παρατείνεται η προθεσμία καταβολής της δόσης Δεκεμβρίου 2020 ρυθμίσεων και διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής βεβαιωμένων οφειλών στις ΔΟΥ/ Ελεγκτικά Κέντρα των εργαζομένων επιχειρήσεων που πλήττονται, των οποίων η σύμβαση εργασίας τελεί σε αναστολή.

Σε κάθε περίπτωση το Υπουργείο Οικονομικών παρακολουθεί συνεχώς τις εξελίξεις που σχετίζονται με την διάδοση του κορωνοϊού COVID-19 και τις επιπτώσεις στις επιχειρήσεις, τους εργαζόμενους και την οικονομία και θα προχωρήσει αν κριθεί σκόπιμο σε νέες πρωτοβουλίες στήριξης των πληγέντων στο πλαίσιο των δημοσιονομικών δυνατοτήτων της χώρας. Επίσης, μελετά τα αιτήματα φορέων και πολιτών για βελτιώσεις και ελαφρύνσεις στη φορολογία.

Οι πρόσθετες παρεμβάσεις και τα μέτρα που σχεδιάζονται, ανακοινώνονται από το γραφείο τύπου του Υπουργείου Οικονομικών στον ιστότοπο (www.minfin.gr) και συγκεκριμένα στην ιστοσελίδα: <https://www.minfin.gr/web/guest/grapheio-typou>.

Τέλος σας διαβιβάζουμε συνημμένα το με αρ. πρωτ. Δ.ΕΙΣΠΡ. Α 1143945/21.12.2020, έγγραφο της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

Συνημμένα σελ. 2

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού κ. Α. Βεσυρόπουλου
3. Γραφείο Υφυπουργού κ. Γ. Ζαββού
4. Γραφείο Γεν. Γραμματέα Οικονομικής Πολιτικής
5. Γραφείο Γεν. Γραμματέα Φορ. Πολιτικής & Δημ. Περιουσίας
6. Αυτοτελές Τμήμα Κοιν/κού Ελέγχου.